

Mental sundhed hos ældre i praksis - I en rehabiliterende organisation

Ulla Vidkjær Fejerskov, demensfaglig udviklingskonsulent
Social, Job og Sundhed/Sundhed og Omsorg
Onsdag den 23. november 2016

#AlleTidersRoskilde

Rehabilitering

Rehabilitering er en **målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces** mellem en borger, pårørende og fagfolk.

Formålet er, at borgeren, som har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i sin fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, **opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv.**

Rehabilitering baseres på borgerens hele livssituation og beslutninger består af en **koordineret, sammenhængende og videnbaseret indsats.**

Kilde: Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet

#AlleTidersRoskilde

Mental sundhed

- En tilstand af trivsel, hvor individet **kan udfolde sine evner, kan håndtere dagligdags udfordringer og stress,** samt indgå i **fællesskaber** med andre mennesker

Kilde: Mental Sundhed blandt voksne danskere,

SST 2010 ▪

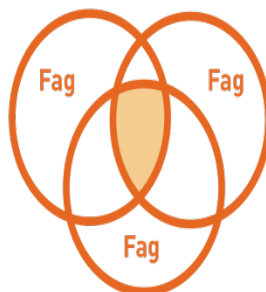
Udgangspunkt

:

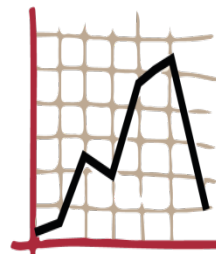
SYSTEMATISK

TVÆRFAGLIG

EVIDENSBASERET

Mening for
borgeren

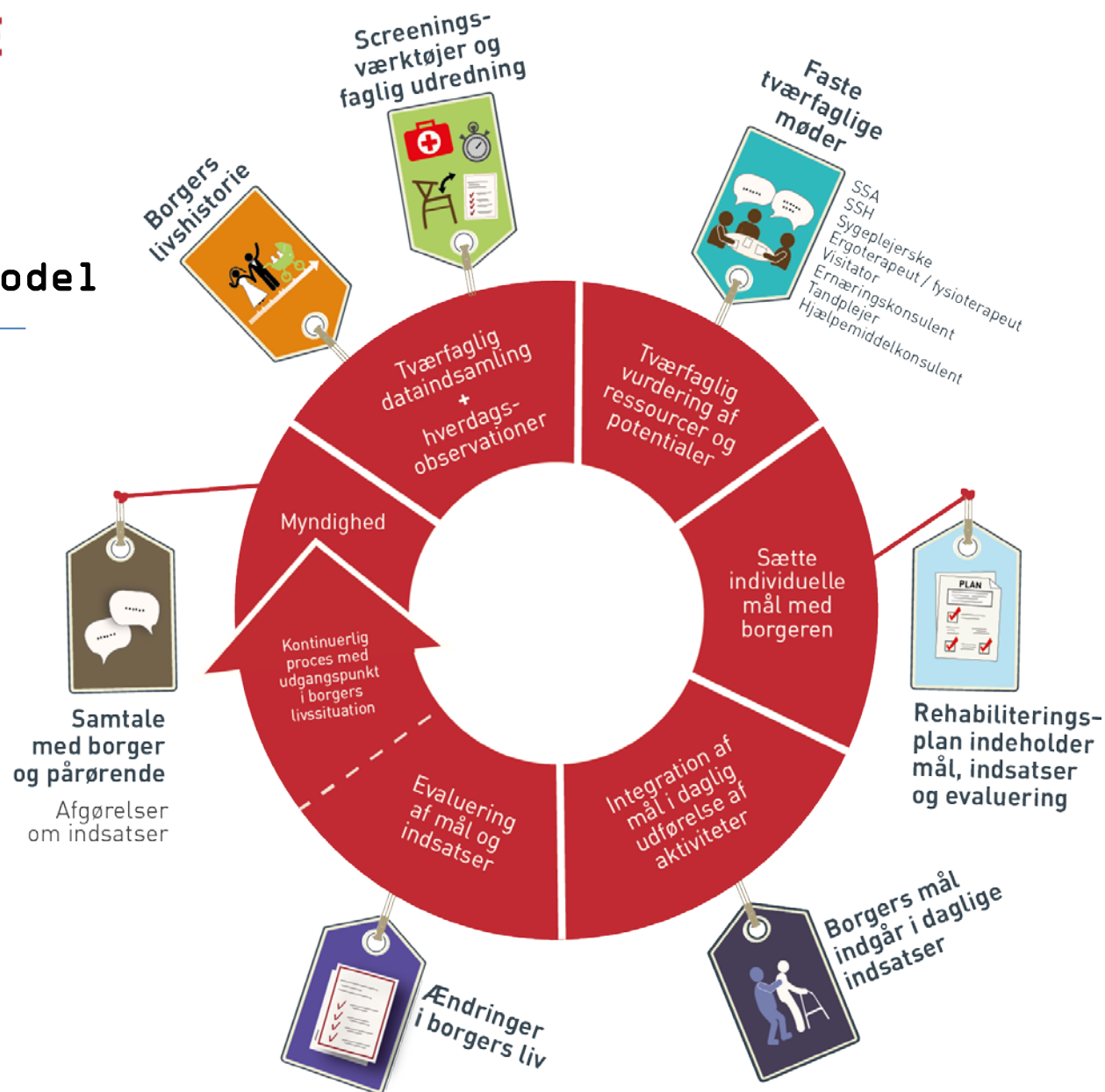
#AlleTidersRoskilde

Sammenhæng i indsatsen

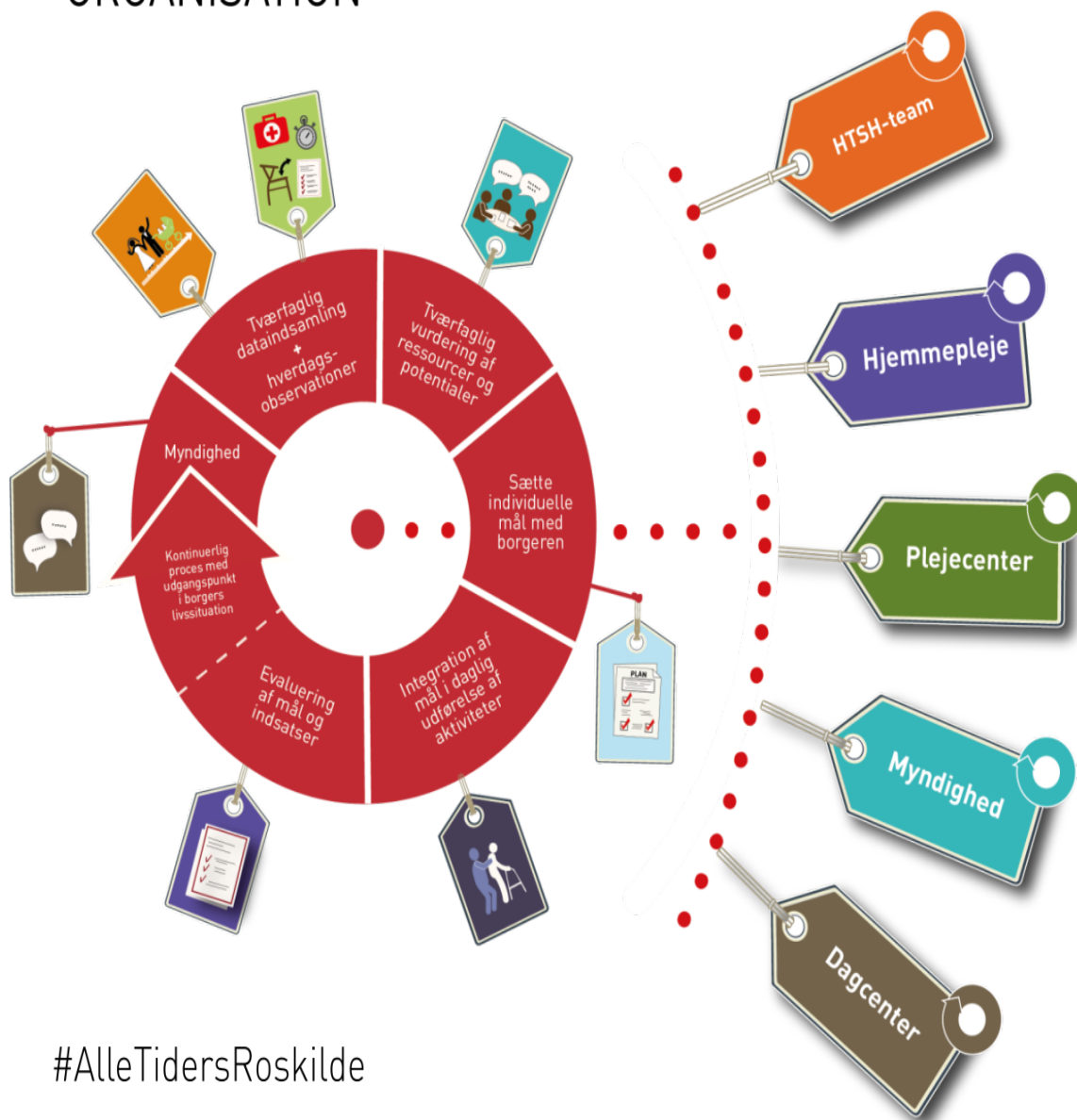

DEN **REHABILITERENDE** ORGANISATION

Vi udviklede en model

DEN REHABILITERENDE ORGANISATION

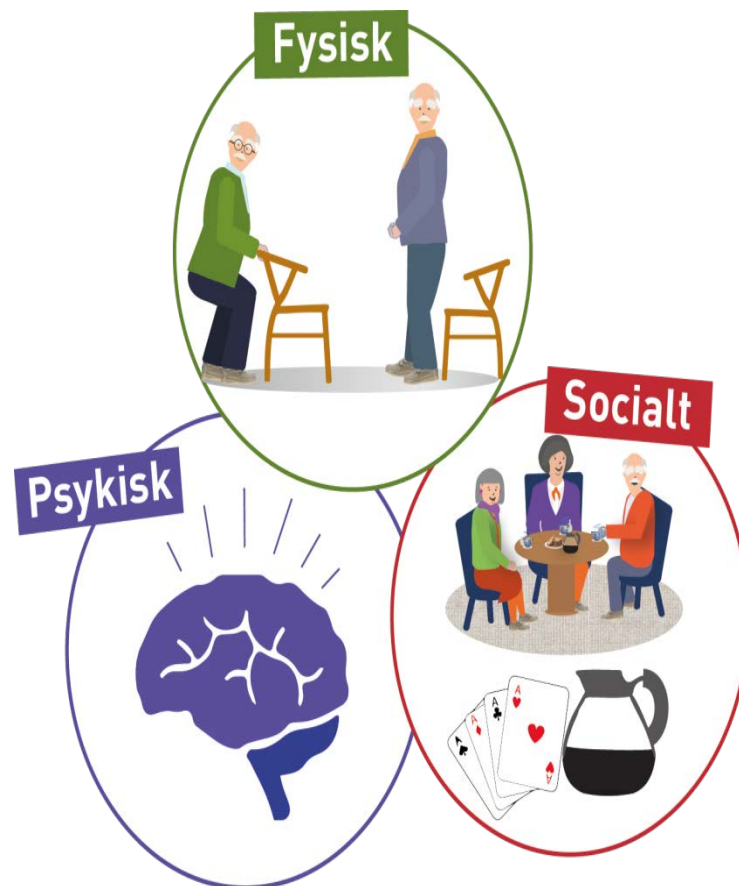

Vi udviklede arbejdsplaner på alle områder med medarbejderne

ROSkilde
KOMMUNE

DEN REHABILITERENDE ORGANISATION

#AlleTidersRoskilde

ROSKILDE
KOMMUNE

DEN **REHABILITERENDE** ORGANISATION

Hvad betyder det for borgeren ?

Ligeværdig kommunikation

giver mening for borgeren

Et skift i dialogen:

Nu skal du lære at støvsuge
funktionsnedsættelsen?

hvad er årsagen til

Er der andre vigtigere ting for borgeren, som ikke længere lader sig gøre?

Den hele livssituation!

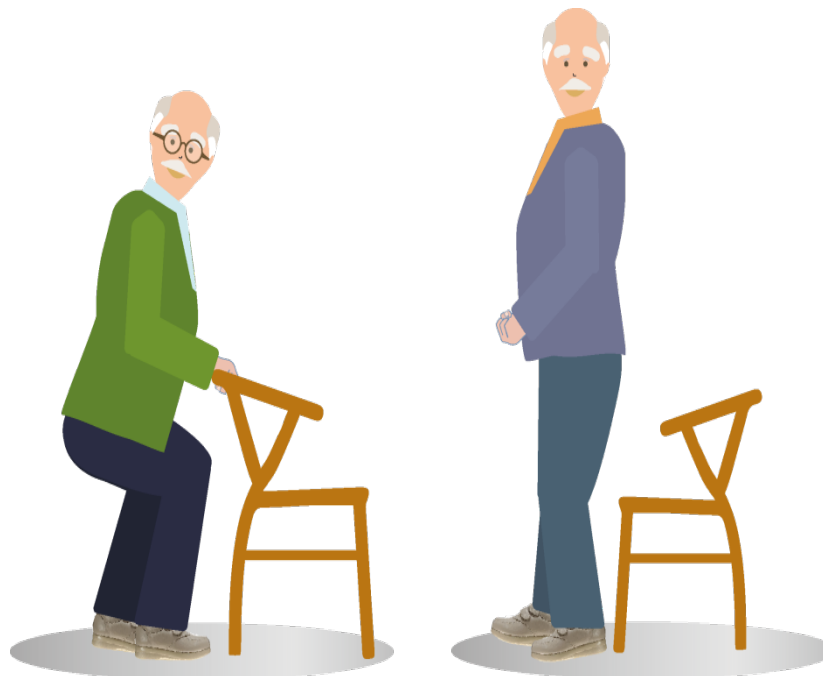

SAMSKABELSE

Hvad er fagligt muli

DEN **REHABILITERENDE** ORGANISATION

SMARTE

#AlleTidersRoskilde

DEN **REHABILITERENDE**
ORGANISATION

Kontinuerlig
proces med
udgangspunkt
i borgers
livssituation

#AlleTidersRoskilde

Resultater

Jakob Kjellberg og Rikke Ibsen

Rehabiliterende hjemmepleje efter Roskilde-modellen

En analyse af de økonomiske konsekvenser af Roskilde-
modellen for rehabilitering

Det Nationale Institut
for Kommuner og Regioners
Analyse og Forskning

ROSKILDE
KOMMUNE

Resultater fra KORA's
rapport

Tabel 4.1 Livskvalitetsmåling, ændring i borgernes livskvalitet efter HTSH-forløb

	Borgerens livskvalitet			
	N	Forbedret	Uændret	Dårligere
Alle	133	66 %	17 %	17 %
Kvinder	89	67 %	18 %	15 %
Mænd	44	64 %	16 %	20 %
Nyvisiteret borger	95	68 %	15 %	17 %
Kendt borger	38	61 %	24 %	16 %

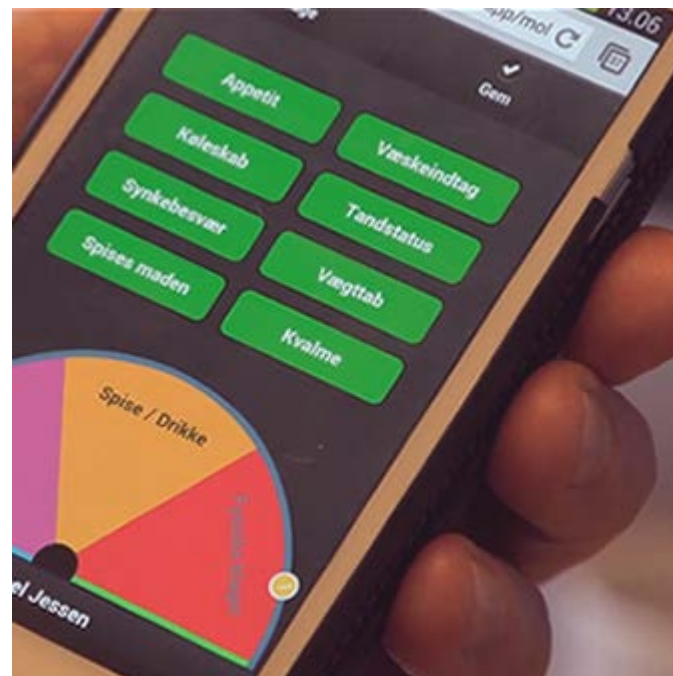
Rehabilitering og tidlig opsporing

- Alle borgere bliver dagligt triageret ved hjælp af Roskilde Hjulet.
- Formål: opspore begyndende sygdomstegn eller tab af funktionsevne.
- Triagering → sundhedsfaglig handlinger

Roskilde hjulet

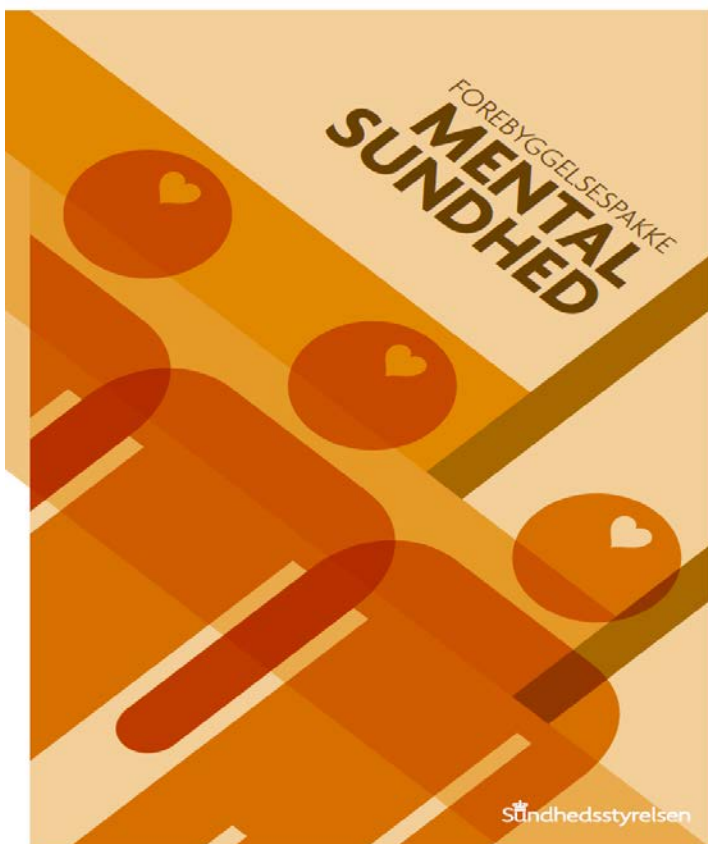
- et digitaliseret værktøj

- Hverdagsobservationer af 6 hovedkategorier:
- Fysiske klager
- Psykisk-socialt
- Medicinindtagelse
- Hverdagsaktiviteter
- Hjemmet
- Spise og drikke

DEN REHABILITERENDE ORGANISATION

I Roskilde Kommune arbejder vi med Sundhedsstyrelsens anbefalinger

G Trivselsfremme for ældre i plejecentre og i hjemmeplejen

Aktiviteter i ældrecentre og i hjemmeplejen tilrettelægges med henblik på at fremme trivsel, sociale relationer, fysisk aktivitet, samt forebygge ensomhed, depression, demens og funktions-
tab. Kommunen kan fx arbejde med opsøgende indsatser overfor ældre borgere af anden etnisk oprindelse end dansk for at imødegå sproglige og kulturelle barrierer for deltagelse og kontakt.

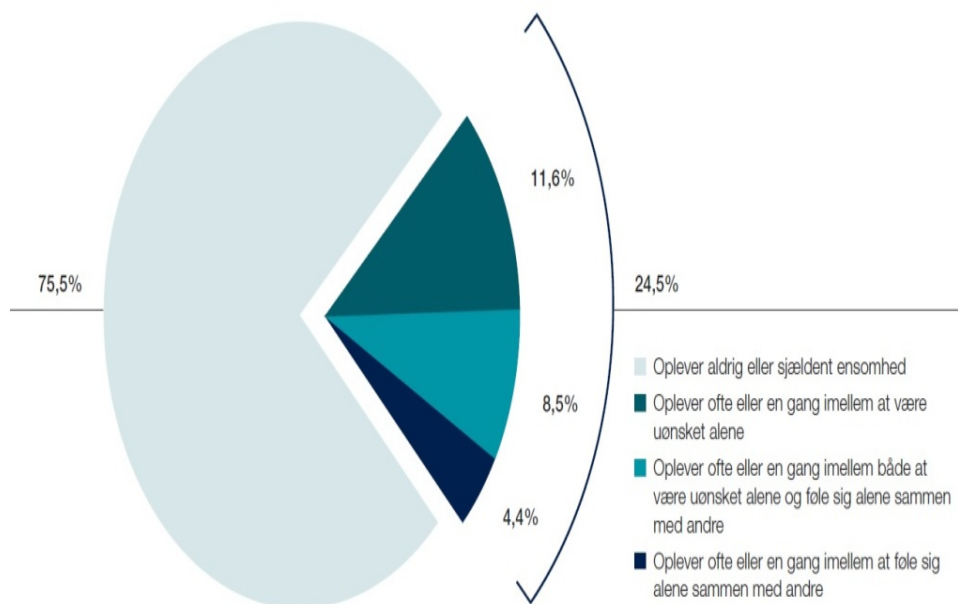
U Opsporing af mistrivsel blandt ældre

De forebyggende hjemmebesøg og indsatsen i hjemmeplejen målrettes til at opspore ensomhed, depression, selvmordsrisiko og demens med henblik på henvisning til kommunale og frivillige tilbud og/eller udredning og behandling. Inspiration til handling: Flere kommuner arbejder med at kvalificere personalet omkring mental sundhed i samarbejde med den kommunale demenskoordinator. Trivselindekset WHO-5 afprøves i øjeblikket som et redskab til at afdække

3 eksempler fra praksis

- Indsats mod ensomhed
- Indsats for borgere med demens og pårørende
- Sund aldring

Ensomhed

N=8681

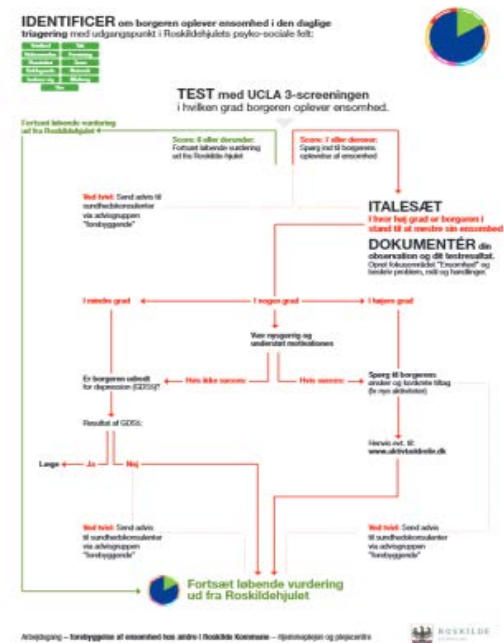
Selv vurderet
dårligt helbred
At være enlig
Ikke-vestlig
baggrund
Selv vurderet
dårlig økonomi
Få år i
lokalområdet
Udenfor
arbejdsmarkedet
inden pension
Har syg
ægtefælle

Øger

RISIKO FOR
ENSOMHED

DEN REHABILITERENDE ORGANISATION

- Fokus: mestring og forebyggelse af ensomhed
 - nye og styrkede relationer med fokus på nærvær
 - Kompetenceudvikling
 - Systematisk screening - Roskilde hjulet og UCLA3
 - Handleplaner som en del af borgerens rehabiliteringsplan

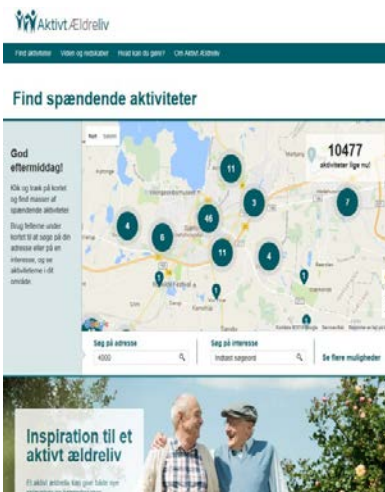

DEN REHABILITERENDE ORGANISATION

- Udvikling og etablering af nye tilbud
 - Fortæl for Livet grupper
 - Sorgcafe
 - Forebyggende hjemmebesøg med fokus på ensomhed

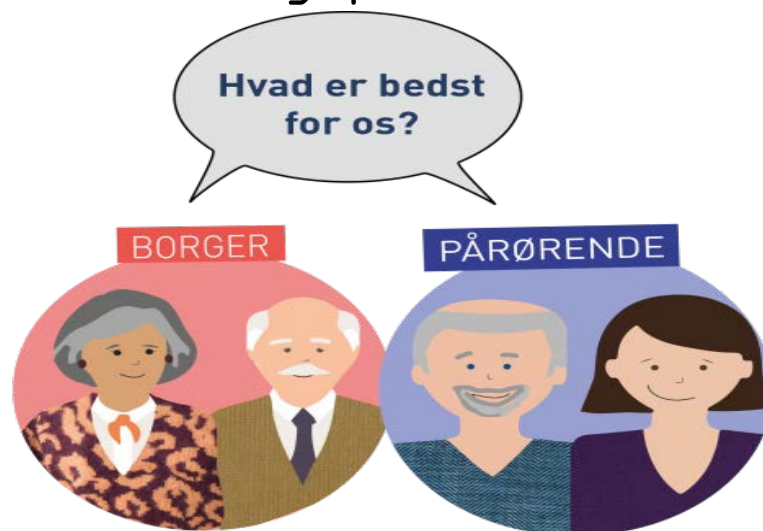
- Styrket samarbejde med frivillige foreningsliv
 - www.aktivtældreliv.dk
 - Fokus på nærvær og modtagelse

- Udvikling af selvscreeningsapp

Borgere med demens og pårørende

- Systematisk opfølgning fra demenskoordinator
- Kompetenceudvikling
- Tæt sammenhæng mellem fysiske og social indsatser til borgere med demens i alle stadier
- Inddragelse af den demensramte og pårørende

DEN **REHABILITERENDE** ORGANISATION

Tidlig fase

Moderat fase

Svær fase

#AlleTidersRoskilde

Pårørende til demensramte...

- giver oftere udtryk for dårligt fysisk helbred, manglende overskud, stress og isolation
- udviser oftere symptomer på angst og depression sammenlignet med personer på samme alderstrin
- går oftere til lægen og tager mere receptpligtig medicin sammenlignet med pårørende, der yder omsorg over for fysisk svækkede.
- har mindre tid til eget liv og fritidsaktiviteter .
- Udviser stigende bekymringer, tristhed og social isolation i takt med sygdomsudviklingen

DEN **REHABILITERENDE** ORGANISATION

Pårørendekurser

Pårørendegrupper

Inddragelse og støtte

#AlleTidersRoskilde

Sund Aldring

- Kursus i Sund Aldring
 - fokus på fysisk, psykisk og social sundhed samt tidlig opsporing
 - Bred målgruppe: alle ældre over 65 år
 - Fokus på netværk og relationer som en del af borgerens mentale sundhed
 - Social og psykisk sundhed, livskvalitet og livstilfredshed - hvordan sikres og opretholdes det?